

6.7.2011

Enhet för växthälsa

Växtinspektionsregister, rätt att använda växtpass och auktorisering som plantleverantör

Växtinspektionsregister, rätt att använda växtpass och auktorisering som plantleverantör

Enligt lagstiftningen om växthälsa och plantmaterial ska en aktör som marknadsför, producerar för marknadsföring, lagrar, importerar eller exporterar växter eller andra föremål med vilka skadegörare lätt kan spridas registrera sig i växtskydds- och/eller plantmaterialregistret. För marknadsföring av vissa produkter ska aktören ansöka om rätt att använda växtpass och/eller plantintyg. Utan krävda märkningar får dessa produkter inte marknadsföras på EU-området.

Rätt att använda växtpass och/eller plantintyg ansöks i samband med registreringen. Denna anvisning gäller växtskydds- och plantmaterialregistren, inte registret för kvalitetskontroll av frukt och grönsaker.

1 Registreringsskyldiga aktörer

1.1 Växtskyddsregistret

De produkter som förutsätter registrering i växtskyddsregistret vid produktion, marknadsföring och import har uppräknats i förordningen om skydd för växters sundhet 17/08, i bilaga V. Vid import beror registreringskyldigheten på vilka produkter som mottagarlandet kräver sundhetscertifikat för.

Kraven på sundhetscertifikat varierar per land och importören ska reda ut dem från mottagarlandet.

Registreringskyldigheten i växtskyddsregistret gäller i allmänhet följande aktörer:

Odling/produktion

- Plantmaterial av växthusväxter
- Kruk- och gruppväxter
- Snittblommor
- Plantskoleväxter
- Potatis
- Sättlök

Försäljning

- Grossistföretag som säljer plantor av trädgårdsväxter och leverantörer av plantor av trädgårdsväxter
- Plantbutiker
- Potatispackerier och grossistföretag som säljer potatis
- Marknadsförare av sättpotatis
- Aktörer som marknadsför potatis till andra EU-länder
- Aktörer som marknadsför barrträdsvirke till EU:s skyddade zoner (Grekland, Irland, Förenade kungariket, Cypern, Korsika)

Import: produkter som kräver sundhetscertifikat

- Plantor och annat förökningsmaterial
- Snittblommor (vissa arter)

6.7.2011

Enhet för växthälsa

Växtinspektionsregister, rätt att använda växtpass och auktorisering som plantleverantör

- Utsäden (vissa arter)
- Spannmål (vissa arter)
- Frukter, bär och grönsaker (vissa arter)
- Potatis (importförbud från de flesta länder)
- Barrträdsvirke
- Lövträdsvirke (vissa arter)

Export: produkter för vilka mottagarlandet kräver sundhetscertifikat, till exempel:

- Plantor och annat förökningsmaterial
- Snittblommor
- Utsäden
- Frukter, bär och grönsaker
- Potatis
- Trävara
- Spannmål
- Växtunderlag
- Vid import till Ryssland dessutom bland annat en del av livsmedel och foder, kartongprodukter och malt

Man ska registrera sig i registret över märkningsinnehavare om man tillverkar förpackningsmaterial av trä i enlighet med standarden ISPM 15.

Registreringsskyldigheten gäller inte aktörer som:

- Odlar för husbehov
- Importerar ovannämnda produkter eller varor i små mängder för eget bruk
- Exporterar dessa produkter eller varor slumpmässigt i små mängder
- Marknadsför växter eller växtprodukter slumpmässigt i små mängder, till få kunder och lokalt direkt från produktionsplatsen till köparen utan att växter eller växtprodukter säljs offentligt
- Marknadsför andra produkter än plantmaterial direkt till slutanvändaren
- Endast marknadsför trävara i Finland

1.2 Plantmaterialregistret

En aktör (= leverantör av plantmaterial) som marknadsför, producerar för marknadsföring, lagrar eller importerar plantmaterial ska registrera sig i plantmaterialregistret.

Som plantmaterial räknas:

- Plantmaterial av frukt- och bärväxter
- Plantmaterial av prydnadsväxter med förvedad stam
- Plantmaterial av perenner
- Blomsterlökar, knölar och rotstockar
- Plantmaterial av växthusprydnadsväxter
- Plantmaterial av grönsaker, förutom frön
- Frön av frukt-, bär- och prydnadsväxter

En noggrannare uppräkningslista av växter som kräver registrering finns i jord- och skogsbruksministeriets förordning (96/00) och beslut (41/96 och 42/96).

Registreringsskyldigheten gäller inte aktörer som:

- Endast producerar och odlar plantmaterial för eget bruk

6.7.2011

Enhet för växthälsa

Växtinspektionsregister, rätt att använda växtpass och auktorisering som plantleverantör

- Marknadsför, producerar eller importerar plantmaterial i små mängder och idkar inte verksamheten som näring
- Marknadsför ettåriga växter såsom gruppväxter direkt till slutanvändaren

2 Ansökan om registrering

I registret registrerar man sig genom att skicka en ansökningsblankett till ELY-centralen på det område där det verksamhetsställe som registreras är beläget. Om företaget har flera verksamhetsställen, ska varje verksamhetsställe registreras skilt med egen ansökan.

Vid import kan en aktör i samband med registreringen eller efter det ansöka om en godkänd kontrollplats (lossningsplats) om importen är regelbunden.

Om registrering ansöks med ansökningsblankett (Evira 80876 eller med svenskspråkig blankett Evira 193510). Blanketten kan laddas ner på Eviras webbplats www.evira.fi eller begäras från ELY-centralen eller Eviras enhet för växthälsa.

Alla sökande som ska registrera sig fyller i sidan 1 i ansökningsblanketten. Aktörer vars verksamhet anknyter till växtproduktion eller marknadsföring, import eller export av växter eller växtprodukter fyller dessutom i sidan 2. Aktörer vars verksamhet anknyter till trävara fyller i sidan 3.

Evira eller ELY-centralen utför vid behov en kontroll före registreringen.

3 Beslut om införande i register och beviljande av märkningsrätter

ELY-centralen ger aktören ett skriftligt beslut om införande i register. Varje verksamhetsställe får ett separat registreringsbeslut och en registreringskod. Beslutet innehåller också uppgifter om rätten att använda växtpass och auktoriseringen som leverantör av plantmaterial. I beslutet ges aktören ett registreringsnummer som är av formen FI-EVIRA-XXXX. Om aktören hör till flera register, är registreringskoden samma i de register som har nämnts i denna anvisning.

Registreringskoden används i växtpasset och plantintyget och i koduppgifterna för det potatisparti som marknadsförs. Vissa växtarter kräver växtpass när de marknadsförs till en annan aktör antingen för att marknadsföras vidare eller för professionell vidareodling. Plantintyg används för alla växtarter när man marknadsför plantmaterial till en annan aktör för att marknadsföras vidare eller för professionell vidareodling.

Registreringen är avgiftsfri, men den årliga kontrollen av registreringsförutsättningar som förutsätts vid beviljande av rätt att använda växtpass och auktorisering som leverantör av plantmaterial är avgiftsbelagd. Evira fakturerar dessa avgifter enligt utförda kontroller.

4 Ändringar i verksamheten

En aktör som finns i registret ska omedelbart anmäla ELY-centralen på sitt verksamhetsområde om upphörande av verksamheten och alla väsentliga ändringar i ägarförhållandena (till exempel generationsbyte), produktionsinriktningarna och verksamheten. Ändringarna ska anmälas skriftligt.

6.7.2011

Enhet för växthälsa

Växtinspektionsregister, rätt att använda växtpass och auktorisering som plantleverantör

För ändringar finns en separat anmälningsblankett (Evira 80907 och svenskspråkig Evira 201575) som finns på samma adress som ansökningsblanketten. Den skriftliga anmälan kan också vara fritt formulerad, om anmälan innehåller tillräckliga uppgifter. När aktören har skriftligen anmält om upphörande av verksamheten eller när upphörande av verksamheten konstateras vid en kontroll, avlägsnar ELY-centralen aktören från registret.

5 Övervakning av registrerade aktörer

Att höra till växtskydds- och/eller till plantmaterialregistret förutsätter att man följer de skyldigheter som har fastställts i lagstiftningen. Dessa skyldigheter anges i Eviras separata anvisning (Evira 14616).

Evira och ELY-centralerna övervakar produktionen och den övriga verksamheten hos de registrerade aktörerna. Kontroller utförs utifrån en årlig övervakningsplan. Kontrollerna riktas särskilt på övervakningen av produktion som löper risk för farliga växtskadegörare och plantmaterial.

I företag som har rätt att använda växtpass eller plantintyg utförs dessutom årligen en avgiftsbelagd kontroll av registreringsförutsättningarna.

Inspektörerna har rätt att ta avgiftsfria prov för definitioner av skadegörare. En aktör som hör till registret är skyldig att ge inspektören de uppgifter som behövs för övervakningen.

6 Avlägsnande från registret

Om man vid kontrollen konstaterar att den registrerade aktören inte uppfyller registreringsförutsättningarna eller bryter mot bestämmelserna, ger Evira eller ELY-centralen aktören en skriftlig anmärkning och meddelar vid behov en tid inom vilken de fel som har upptäckts i verksamheten ska rättas till.

Evira avlägsnar en aktör från registret som inte trots anmärkningen rättar till de fel som har konstaterats i verksamheten. Aktören införs i registret på nytt utan separat ansökan när felen har rättats till.

En aktör som har avlägsnats från registret har inte rätt att marknadsföra produkter som kräver registrering eller bedriva verksamhet som kräver registrering.

7 Lagstiftning

Lag om skydd för växters sundhet 702/2003 (ändringar 384/2008 och 1492/2009)

Jord- och skogsbruksministeriets förordning om skydd för växters sundhet 17/08 (ändringar 07/09 och 22/09)

Lag om plantmaterial 1205/1994 (ändringar 218/1998, 727/2000 och 1472/2009)

Jord- och skogsbruksministeriets beslut om produktion och saluföring av plantmaterial av köksväxter 41/96 (ändringar 98/00 och 39/07)

Jord- och skogsbruksministeriets förordning om produktion och saluföring av plantmaterial av prydnadsväxter 96/00

6.7.2011

Enhet för växthälsa

Växtinspektionsregister, rätt att använda växtpass och auktorisering som plantleverantör

Jord- och skogsbruksministeriets beslut om produktion och saluföring av plantmaterial av frukt- och bärväxter 42/96 (97/00 och 47/05)

Livsmedelssäkerhetsverket ansvarar för verkställandet av lagarna om växthälsa och plantmaterial och övervakningen och organiseringen av övervakningen av att de bestämmelser och föreskrifter som har getts med stöd av lagarna iakttas. Livsmedelssäkerhetsverket använder ELY-centralerna som hjälp vid övervakningen.

Myndighetsverksamheten ska grunda sig på den behörighet som fastställs i lagen och i myndighetsverksamheten ska lagen följas noggrant. Myndighetsanvisningarna är inte juridiskt bindande för myndigheterna eller aktörerna. I sista hand avgörs frågor om tillämpning av lagstiftningen av domstolen.

I denna anvisning finns både direkta lån från lagstiftningen och tolkningar av tillämpningen av lagstiftningen. Lagstiftningen har markerats med kursiv. De tolkningar som har framställts i denna anvisning är Eviras syn på hur lagstiftningen borde tillämpas.